

והנה מגלה לנו הרה"ק רבי צדוק הכהן זי"ע ב"דסיסי לילה" (סוף אות מ"ו), מבואר במדרש תנחומא (פרשת אמור אות י"א), כי היולדת בשעה שהיא יושבת על המשבר ללדת, הרי היא פועה מאה פעיות עד שהיא שזוכה ללדת תינוק חי ובריא. ואמו של סיסרא יבה מאה יבבות כולדת, היינו משום שבאותה שעה היתה בבחינת יולדת בעל כרחיה, כי יעל הוציאה מסיסרא בנה את נשמת רבי עקיבא שהתיה טמונה אצלו, ועל ידי זה איבדה הקליפה נשמה קדושה שהיתה טמונה ביניהם.

וציין המקור לכך לרמ"ע מפאנו בספרו עשרה מאמרות (מאמר חיקור הדין סוף פרק יא), שנסמך על מה ששינוי בגמרא (הריות י:): "גדולה עבירה לשמה ממצוה שלא לשמה, שנאמר תבורך מנשים יעל אשת חבר הקיני, מאן נינהו נשים באהל, שרה רבקה רחל ולאה". הכוונה בזה כפי שמבואר בגמרא שם, כי יעל פיתתה את סיסרא לבוא אליה בבחינת עבירה לשמה, כדי שעל ידי זה תוכל להרגו והצילה בכך את ישראל.

מגלים לנו חכמינו ז"ל שמזיווג זה של סיסרא ויעל יצא רבי עקיבא, כמבואר בגמרא (סנהדרין צו:): "מבני בניו של סיסרא למדו תורה בירושלים". וב"דקדוקי סופרים" מביא הגירסא מכתב יד: "מבני בניו של סיסרא למדו תורה בירושלים, והוא רבי עקיבא". וכבר הביא רבינו ניסים גאון (ברכות כז: כז) גירסא זו: "איתא בסנהדרין פרק חלק, מבני בניו של סיסרא למדו תורה בירושלים, ומאן אינון, רבי עקיבא".

ה"מגלה עמוקות" על פרשת ואתחנן (אופן פ"ח), מרמז ענין זה במה שכתוב (שופטים ד', ט"ז): "וַיְפֹל כָּל מַחְנֵה סִיסְרָא לְפִי חָרָב לֹא נִשְׁאַר עַד אֶחָד" בדרך הפשט הכוונה עד ולא עד בכלל, שהרי נשאר בהם אחד שהוא סיסרא. אולם בדרך רמז הכוונה על נשמת רבי עקיבא שהיתה טמונה בסיסרא. וזהו "לא נשאר עד אחד", אבל "אחד" נשאר הוא רבי עקיבא שיצאה נשמתו בתיבת "אחד", כמבואר בגמרא (ברכות סא:): "היה מאריך באחד עד שיצתה נשמתו באחד, יצתה בת קול ואמרה, אשריך רבי עקיבא שיצאה נשמתך באחד".

ויש לומר כי "יש קונה עולמו בשעה אחת" סיסרא הוא אותה קליפה טמאה שנלחמת באדם שלא ינצל את אותם רגעים המסוגלים לשנותו לטובה. אולם רבי עקיבא שראשי תיבות של שמו: "יש קונה עולמו בשעה אחת", הוא יצא מתוך קליפתו של סיסרא והוא מתנגד לאותה קליפה טמאה של סיסרא.

וכתב בהגהות מצפה איתן ליבמות (טז), אתה הוא עקיבא בן יוסף ששמך הולך מסוף העולם ועד סופו, דע כי מסוף העולם ועד סופו גימטריא תקס"ד, נגד תקס"ד פעמים שנזכר ר"ע בכל הש"ס ור"ע אוצר בלום לחד גירסא בגיטין (דף סז), גימטריא שע"ה שהלכה כמותו שע"ה פעמים שע"ה עומדת לו. ולאידך גירסא אוצר בלום בסמ"ך, גימטריא רבי עקיבא. עכ"ל.

ולפי דרכינו, הרי שרבי עקיבא שהוא מזרעו של סיסרא הלכה כמותו בשע"ה מקומות כנגד שם קדוש "שמ"כה" אשר מבטל את טומאתו של סיסרא שהוא של"א קליפות. ומלמדנו לנצל כל רגע ורגע, שמא הוא אותו רגע המסוגל לשנותו לטובה.

כתב בספר בן איש חי (שנה א' בהקדמה לפרשת ניצבים), שהשיעור של גודל השופר הוא, "שיאחזנו בידו ויראה לכאן ולכאן". והוא מביא בזה רמז, שתביט לכאן היינו למספר שלפני "שופר" שהוא בגימטריא שע"ה (היינו קודם לש' ר', קודם לו' ה', קודם לפ' ע', קודם לר' ק', נמצא שע"ה). עכ"ד.

ולפי דרכינו יש לפרש, דהרי דין תקיעות השופר נלמד מהיבבות של אם סיסרא, שבאותה יצא ממנה נשמת רבי עקיבא המלמדנו לנצל כל שעה ושעה, וזהו כח השופר לעורר לנצל את אותם הרגעים המסוגלים ולהכניע את טומאת סיסרא המעלים זאת.

מעתה נחזור לראש דברינו, רבינו הקדוש דקדק בלשונו ואמר: "יש קונה עולמו בשעה אחת", שכוונתו לאותו שם קדוש המכניע את קליפתו של סיסרא שמנסה להעלים את

אותם רגעים המסוגלים, שלא נזע לנצלם כראוי לשינוי מעשינו.

הנהגות קודש לחודש אלול:

א. על התמדתו של השפע חיים זי"ע מסופר על שנת תרע"ו שלמד חברותא עם רבי יחזקאל שרגא הנדלר ז"ל, ברי"ח אלול התחילו ללמוד מסכת בכורות עם פירוש הרי"ט אלגאזי, וסיימוה במוצאי יוה"כ. במשך כל ארבעים ימים ולילות הללו, כמעט ולא שכבו במיטה משבת לשבת. רק כאשר גברה עליהם עייפותם, נתנו תנומה לעפעפיהם ליד השולחן בו למדו, תוך שהם מסכימים ביניהם שכל המקיץ ראשון משנתו יעורר מיד את חברו.

ב. כל ימות השנה היו קודש אצל מרן החת"ס אולם ימי אלול היו קודש קדשים, כבר מתחילת חודש אלול היו זיו ואור פניו הקדושות משתנות מאימת הימים הקדושים המשמשים ובאים (אור פני יהושע להגה"ק מגאלאנטא).

והחתם סופר בתשובה מיום א' דרי"ח אלול מסיים בזה"ל: והני יומי דכלה ניהו, דמהדרנא לכולא תלמודא דגריסנא בהאי שתא, כי כן דרכנו. ע"כ. וכתב בנו ה"ה כתב סופר במנהגי החתם סופר, כי בכל שנה מרי"ח אלול עד אחר יוה"כ חזר החתם סופר על כל ששה סדרי משנה עם פירוש עץ חיים למהר"י חאגיז ז"ל, וחזר על כוליה תלמודא דש"ס, בבלי וירושלמי ספרא וספרי ותוספתא בדרך קצרה בעיונו הזך והנמרץ.

ג. מהנהגותיו של הגאון רבי יהודה צדקה זצוק"ל, היה נוהג סמוך לרי"ח אלול לקרוא בספר תיקוני הזוהר ומשלימם עד יום הכיפורים (וכך כתב בכף החיים סימן תקפ"א סוף אות ז', ועיי' שומר אמונים מאמר הבטחון וההתחזקות פרק י"ד בהוספות וביאורים דף רכב. במש"כ במעלת הלומד תיקוני הזוהר). וכן הקפיד מאוד שגם בני התורה יאמרו כל הארבעים יום סליחות ועל אף שהדבר קשה מפני הלימוד ואמר: הלוא כתבו הפסוקים כי בחודש הזה ימעט בתורה וירבה בתפילה (עי' ברכי יוסף סימן תקפ"א סק"ו וכף החיים סק"ז), וכן נהג בעצמו אפילו בחודש אלול האחרון לחייו, שהיה חלש מאוד ועם כל זה לא ביטל מאמירת הסליחות.

ד. כתב בסידור הרה"ק רבי שבתאי מראשקוב זי"עא וזלה"ק: כל האומר מזמור כ"ז "לדוד ה' אורי וישע"י וכו', מרי"ח אלול עד אחר שמחת תורה ערב ובוקר דבר יום ביומו, אזי מובטח שמוציא שנותיו בטוב ויערב לו, ואפילו גזירה רעה כתובה על האדם מן השמים יכול לבטל. ומעביר מעליו כל המקטרגים ושטנים ומארי תריסין, ומבטל מעליו כל גזירות קשות ורעות, ויוצא בדימוס זכאין בדין, ועי"ז יכניע כל המקטרגים, כי מרי"ח אלול נפתחו י"ג מקורות מיי"ג מכילין רחמי והם מתגלין ומאירין למטה וכו', ועי"ז אמירה זו אנו פועלין ומבטלין מעלינו הבי"ד של מעלה ומארי תריסין ומקטרגין שאין להם רשות לקרב כלל לדון אותנו אלא מלפניך משפטינו יצא, ואז יוצאין אהנו זכאין בדין וכו'. ובאמירה זו מבטלין וממתקין הבי"ד של מעלה רק הקב"ה בכבודו ובעצמו דן אותנו שנאמר "מלפניך משפטינו יצא עיניך תחזינה מישרים".

ה. כתב רבי חיים פאלאגי זצ"ל בספרו מועד לכל חי (סימן י"א): מה שכתב בספר הישר דיעסוק בתורה בשני ובחמישי יותר משאר ימים, מפני שהם ימי תשובה ממש, בסוד "והוא רחום" הנאמר בשני וחמישי יעו"ש. הנה בחודש הזה יזהר ביותר כפליים לתושיה, דזמן נקט דבר בעיתו. ע"כ.

ומובא בקובץ אמרי שפר שהגרא"י ברגמן שליט"א סיפר: זכרני כד הוינא טליא תפס אותי פעם מו"ז מרן הגרא"מ שך זצ"ל בזרועי ואמר לי בזה"ל: אברהם ישעיה, כמה ימים ליוה"כ: עניתיו לו ארבעים יום וארבעים לילה. והשיב לי בחיך: התחל בלימוד במסכת יומא וסיימנה ליוה"כ הבעלי"ט ותרגיש טעם חדש ביום הכיפורים זה.

בספר אור יחזקאל (עמ' שכ"ג) מופיעה עדותו של המשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל, שהסבא מקלם היה לומד בימי אלול שבע שעות בהתמדה רצופה בלי הפסק.

ובספר קדוש אלול מובא, שאצל הגאון הרוגוצ'ובר ראו התמדה מיוחדת בימי חודש אלול וכששאלוהו על כך הסביר, עיקר מגמתנו בימים אלו להתפלל ולבקש מהשי"ת על כל כלל ישראל, אמנם כשאנו לומדים אנו זוכים שהקב"ה מדבר איתנו, ובימים חשובים אלו, שהם כל כך גורליים מי אינו חפץ שהקב"ה ידבר עמו.